



*Discurs del director de l'Escola de Policia de Catalunya a
l'acte d'inauguració del Curs de Formació Bàsica 2000-2001*

Amadeu Recasens Brunet



DISCURS INAUGURAL DEL CURS DE FORMACIÓ BÀSICA 2000-2001 DE L'ESCOLA DE POLICIA DE CATALUNYA

Dimarts 17 d'octubre de 2000

Honorable Conseller, excel·lentíssimes i il·lustríssimes autoritats, comandaments, professors, instructors, personal de l'Escola, senyores i senyors aspirants,

L'inici de cada Curs bàsic representa per a l'Escola de Policia de Catalunya un moment molt especial.

És, tradicionalment, quelcom més que un formalisme. Constitueix un punt àlgid en la política de seguretat de Catalunya, tant per la importància de les personalitats que s'hi congreguen, com per l'abast dels parlaments i el seu ressò en els àmbits policials i socials en general.

Coincidint amb l'inici del que clàssicament s'entén com a curs acadèmic, el grup més nombrós d'alumnes comença la formació que els durà a esdevenir professionals de la policia. I més concretament de la policia de Catalunya.

Enguany són 954 els alumnes que comencen el curs selectiu de nou mesos, que, un cop superat, els permetrà d'accedir a les pràctiques, també selectives, d'un any. A la fi d'aquest procés, que suposa una període lectiu de quasi bé dos anys i de 2.840 hores, l'Escola de Policia de Catalunya els reconeixerà una formació que respon a un model estandarditzat de formació professional d'alt nivell. El nostre compromís és que quan els aspirants surtin de l'Escola de Policia de Catalunya, si aproven, tinguin la formació i la capacitació suficient i adequada per desenvolupar satisfactòriament la tasca policial que els serà encomanada.

L'Escola de Policia de Catalunya té vocació i capacitat per ser l'Escola integral que la policia de Catalunya necessita, i acull les Polícies Locals i els Mossos d'Esquadra en tota mena de formació, des de la bàsica fins a la de comandaments i especialitats o formació continuada. Així mateix, està preparada per acollir tots aquells altres cossos o col·lectius policials que desitgin formar-se a les seves aules, perquè volem i podem ser l'Escola de tots.

Però per aconseguir el lloc que ens hem proposat en l'àmbit de la formació, no n'hi ha prou amb assolir una alta qualitat en els cursos impartits, volem, a més, generar les condicions necessàries perquè l'Escola segueixi sent un centre de referència per a la professió policial i un interlocutor amb altres centres de formació, especialment de professions policials i jurídiques. En aquest sentit, estem ja treballant tot un seguit de projectes per a complementar la qualitat de la formació amb un alt nivell d'investigació i recerca, capaç de generar un model pedagògic propi.

Deia l'any passat, en aquest mateix marc, que les prioritats de l'Escola de Policia es centraven en l'elaboració d'un Pla de carrera i en el perfeccionament de la formació per a comandaments. Doncs bé, pel que fa al primer dels objectius, comptem ja amb diverses línies de treball, que passen per l'elaboració de plans propis, així com per l'establiment de plans conjunts amb la Conselleria d'Ensenyament i propostes plantejades al Departament d'Universitats i a diversos centres i universitats. El resultat final serà el de l'establiment d'un disseny curricular per a la carrera policial a Catalunya, des de l'ingrés fins al final del cicle universitari, que permeti un desenvolupament progressiu fins a completar, en un futur no llunyà, tot el programa d'estudis.

Pel que fa a l'àmbit dels comandaments, podem considerar que la feina ja ha assolit bona part dels objectius establerts. S'han treballat diversos programes i cursos, que han donat com a resultat una estructura bàsica, amb la qual es disposa, amb els retocs pertinents per a cada una de les seves edicions, d'un

bon conjunt de cursos presencials per a comandaments, que caldrà, de tota manera, revisar a cada edició per adaptar-los a les tècniques i els continguts més actualitzats.

Durant aquests darrers anys, l'equip de l'Escola de Policia de Catalunya, colze amb colze amb els altres àmbits i direccions del Departament d'Interior, ha hagut de fer front als reptes de la construcció d'un model policial català. Hem vist com s'incrementaven els nostres alumnes fins al límit màxim de les nostres capacitats materials i humanes. Hem fet front a la formació de l'especialitat de trànsit, sense per això interrompre la resta d'activitats; hem treballat els comandaments i les especialitzacions per fer front al creixement de futur, i de tot això ens n'hem sortit gràcies a l'actitud de tots i cada un dels nostres alumnes, però sobretot gràcies a l'esforç del personal de l'Escola de Policia de Catalunya, els instructors i els docents, tant professionals com universitaris i membres de tots els cossos policials als qui, un cop més, vull agrair l'exemple de dedicació i compromís que encarnen.

Però ara és el moment d'anar més enllà. El desplegament de Mossos d'Esquadra, i la cada cop més important tasca duta a terme per les policies locals reclama de l'Escola uns nivells de modernització i presència que ens porten a treballar la formació a distància. Però no des dels plantejaments clàssics de la formació desconcentrada, sinó mitjançant l'ús de la pedagogia més puntera i de la informàtica, amb la qual puguem accedir a uns mòduls de formació capaços de generar una relació interactiva amb l'alumne, lligat a uns sistemes de tutoria i avaluació eficaços.

Per això estem treballant amb una experiència pilot que, un cop desenvolupada, afavoreixi un programa de cursos de comandament, d'actualització i d'especialitat adequats a les necessitats de les policies i capaços d'oferir una formació no presencial diversificada i a mida de la disponibilitat i de les capacitats de l'usuari.

D'altra banda, l'Escola assumeix el seu paper d'impulsora de la recerca i del pensament en matèria policial, i és per això que seguim treballant de manera

cada cop més profunda en l'elaboració d'un pensament sistemàtic i metòdic sobre la policia, tant en la seva vessant teòrica com en els seus aspectes operatius. Amb això pretenem que la investigació esdevingui el motor de la formació, i seguirem en la línia ja dibuixada per la *Revista Catalana de Seguretat Pública*.

Però ni els cursos més ben elaborats, ni el coneixement més profund dels àmbits de la seguretat són capaços de suplir els aspectes personals. Tota professió, però especialment aquelles que tenen a veure amb el servei a la comunitat, han de ser portadores d'uns valors acceptats i vàlids tant per als professionals com per als ciutadans als qui va destinat el servei. I això és especialment important pel que fa a les policies, que han d'adequar el seu comportament a uns principis vinculats a la confiança i la responsabilitat personals en el si d'una organització que només pot operar sota la idea de la protecció de la garantia dels drets i llibertats en el marc d'un Estat democràtic.

Això, traduït al comportament de cadascun dels membres que conformen els cossos de policia, esdevé un conjunt de valors i de plantejaments ètics, producte d'una reflexió individual i col·lectiva respecte d'aquests principis esmentats.

Considerem tasca prioritària de l'Escola de Policia de Catalunya la construcció i la difusió d'aquesta reflexió. Una societat democràtica, una policia democràtica, pot fins i tot assumir el risc que un policia o un col·lectiu de policies oblidin alguna o algunes de les coses ensenyades a l'Escola de Policia. Per això tenim la planificació dels cursos d'actualització i de formació continuada. Però el que un país no es pot permetre és que els seus policies oblidin els valors, els referents ètics que han d'orientar tota la seva actuació professional i, fins i tot, m'atreviria a dir, tota la seva vida.

L'Escola de Policia de Catalunya té uns valors que amb tota seguretat comparteix amb els cossos de policia que operen en el territori català i amb la societat catalana a la qual, des del nostre àmbit de responsabilitat, servim.

El nostre gran repte és aconseguir que els alumnes que passen pel nostre centre adquireixin i assumeixin com a propis aquests principis elementals de professionalitat, convivència i democràcia, des d'una tolerància basada en els principis de la llibertat, la justícia i l'equitat.

La societat complexa i pluricultural en què vivim fa que ja no trobem una homogeneïtat en els valors socials; però, que els valors siguin plurals no vol dir que no existeixin, ans al contrari obren a qui sap identificar-los un camp extraordinàriament enriquidor d'exercici de drets i llibertats. Garantir-los correspon, entre altres, a la policia, que els haurà de protegir amb la fermesa, l'autoafirmació i l'autodisciplina dels qui tenen la missió de consolidar la seguretat que ens fa lliures.

Senyores i senyors, aspirants a Mossos d'Esquadra i a Policia Local. Vostès estan aquí per adquirir els coneixements que els habilitaran per exercir aquesta difícil professió. Però això no els ha de fer cap mena de por. Tot està pensat per a que vostès es preocupin només d'aprendre. Tenen sort: el fet de ser la 14a promoció fa que s'incorporin a unes organitzacions, tant autonòmiques com locals, que tenen un rodatge i una eficàcia que estan ja prou contrastades.

No es trobaran amb la soledat d'aquelles primeres promocions que van treballar amb una precarietat sovint difícil. El que vostès trobaran és un model policial en ple desplegament, on els professionals de totes les forces i els cossos de seguretat, tant estatals com autonòmics i locals, els han marcat un camí a seguir i els han posat un llistó molt alt. Seran els seus companys, els seus guies, però també, espero, els seus referents deontològics i els seus crítics més severs.

Vostès tenen a partir d'ara un compromís amb l'Escola, que consisteix a superar les etapes formatives. Però aquest compromís, tot i essent cabdal, no és més que l'inici d'un compromís més absorbent i èticament molt més alt: el que vostès tindran, quan surtin, amb els seus conciutadans i amb la seva

societat. Hauran de preservar un model social de convivència ordenada, no com un fi en si mateix, sinó com un requisit necessari per a l'exercici dels drets i les llibertats.

Vostès no seran uns bons policies si no entenen i si no tenen en el seu marc referencial de valors personals, en el seu compromís ètic amb vostès mateixos, un idea clara de quina és i com és la nostra societat. Poques coses hi ha tan exigents de disciplina (individual i col·lectiva) com la llibertat, i els atemptats a la convivència que malauradament estem patint dia a dia així ens ho recorden, ens recorden que la dignitat de ser lliures en democràcia és la primera i la millor lliçó que poden aprendre. Siguin dignes.